

שני כתרים: בין אלהים להויה

מסע תיאולוגי משעבוד מצרים ועד האתגר החינוכי של דורנו

“

למה הרעותה
לעם הזה?..

הפרדוקס: כיצד שינוי בשם הבורא
מסביר 200 שנות עבדות וסבל?

וארא אל אברהם... באל שדי
ושמי ה' לא נודעתי להם

משל העיר: אוסף של בתים, רחובות ויחידים
המרכיבים מציאות אחת.

אלהים: לשון רבים האל המתגלה בפרטים

שם 'אלוהים' הוא בלשון רבים. הוא מייצג
את תהליך הבריאה מלמעלה למטה:
מלמעלה למטה: מהאחדות אל הריבוי.
הטבע הוא אוסף אינסופי של פרטים
פרטים נבדלים.

מה רבו מעשיך ה'

THEOLOGICAL EDITORIAL: THE DIVINE PARADOX.

תפוח

אגוז

עשב

אין עשב דומה לחברו

לכל פרט בבריאה יש 'טעם' רוחני ייחודי ומזל משלו השופע עליו.
תפוחים, אגוזים ושקדים – לכל אחד אופי אלוהי עצמאי.

התובנה: הבריאה היא
פלורליסטית ביסודה.
הקב"ה מתגלה באופן
שונה בכל פרט ופרט.

האבות - המרכבה

החוויה הדתית הסובייקטיבית

האבות יצרו קשר אישי עם הבורא המבוסס על אופיים הייחודי. הדת בעולם של 'אלוהים' היא אינטימית: אלוהים שנוצר בצלמי, לפי הבנתי ולפי נטיית ליבי.

הווייה

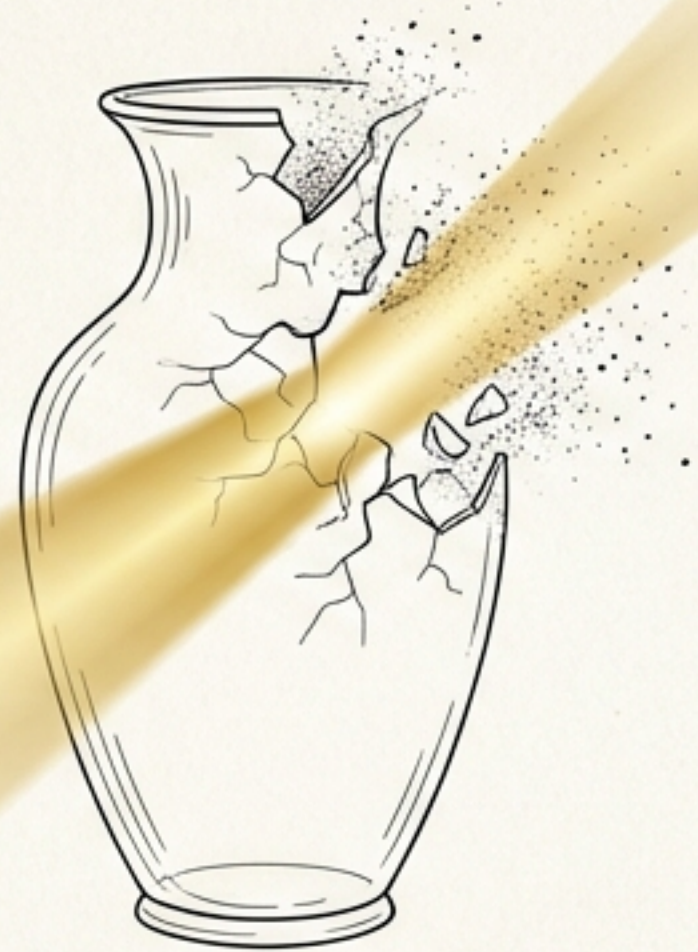
המעבר אל האינסוף

יציאת מצרים מסמלת עידן חדש: לא עוד 'הגרסה שלי'
לאלוהים (טבע), אלא האלוהים המוחלט (נס).
התגלות אובייקטיבית המבטלת את ההבדלים.

רצוא ושוב: סוד האיפוס

כדי לקבל את האינסוף,
הסוף חייב להתבטל.

לא ניתן לצקת את ה'הוֹיָה'
לתוך כלי מלא ב'אני'.

זהו תפקידו של הסבל והגלות: ריקון הכלי מהאגו והפרטיות
כדי לאפשר את כניסת האור העליון.

השיויון הטרגי

הם אינם בני אדם... דומים זה לזה כשתי טיפות מים...
הניצוץ האלוהי שבנפשם כבה.

– פרימו לוי, על ה'מוזלמן' באושוויץ

הסבל הוא 'המשווה הגדול'. עבדות מצרים והשואה מחקו את האינדיבידואליות.
עשיר, עני, חכם ופשוט – כולם שווים מול האין.

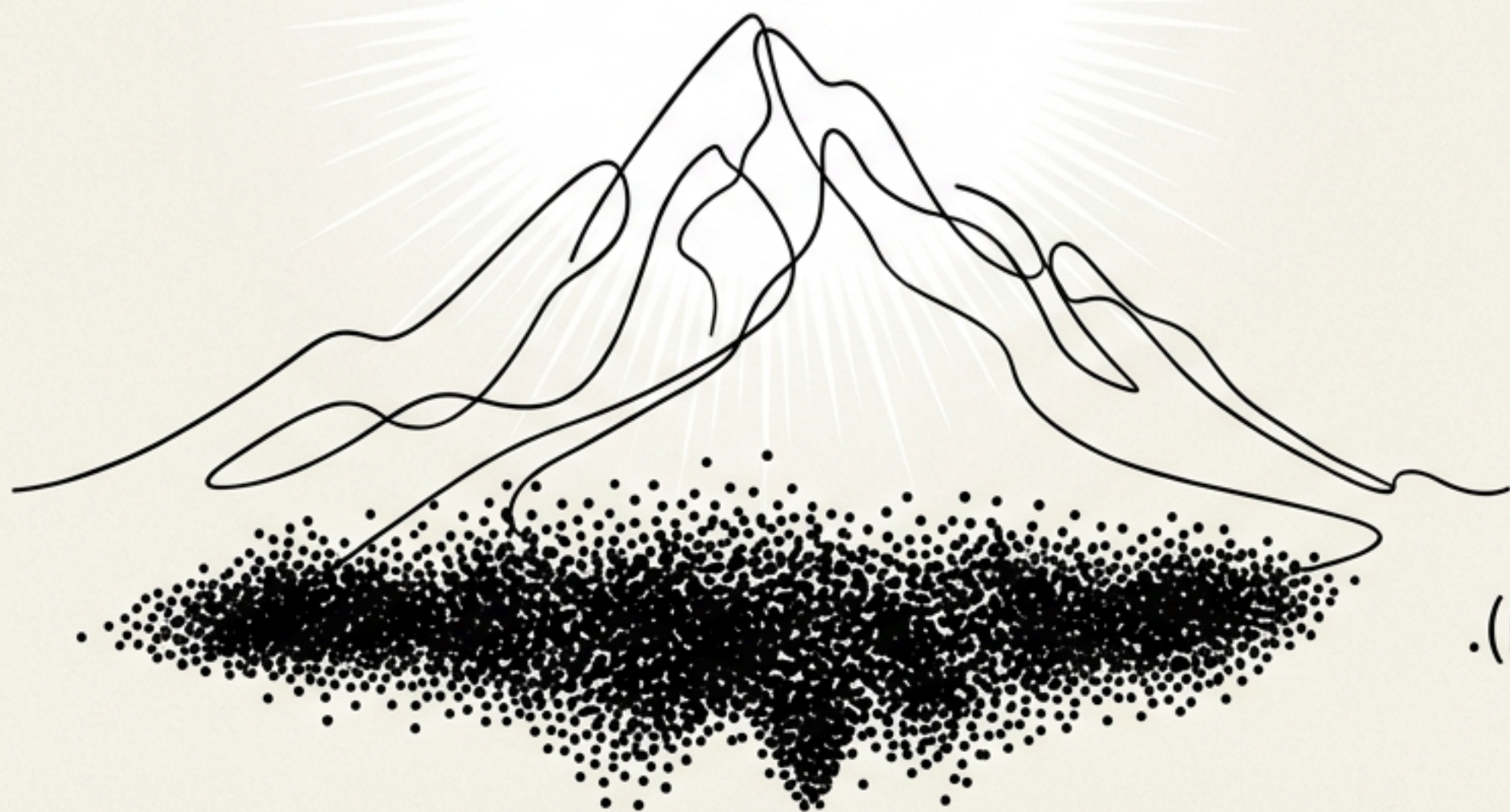
התגלות האחדות: מעמד הר סיני

כאיש אחד בלב אחד

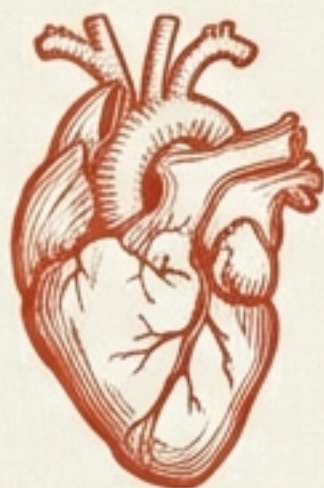
דווקא מתוך 'שיויון האין' של העבדות,
צמחה 'שיויון ההתגלות'.

ראתה שפחה על הים מה שלא ראה
יחזקאל בן בוזי.

יחזקאל ראה מתוך השגה אישית (אלוהים).
השפחה ראתה מכוח הכלל (הויה).

הסינתזה: שתי דרכים לעבודת ה'

בְּכָל לִבְבְּכֶם

עולם ה'אלוהים'
חיבור אישי, רגשי, שכלי.
האדם מביא את עצמו.

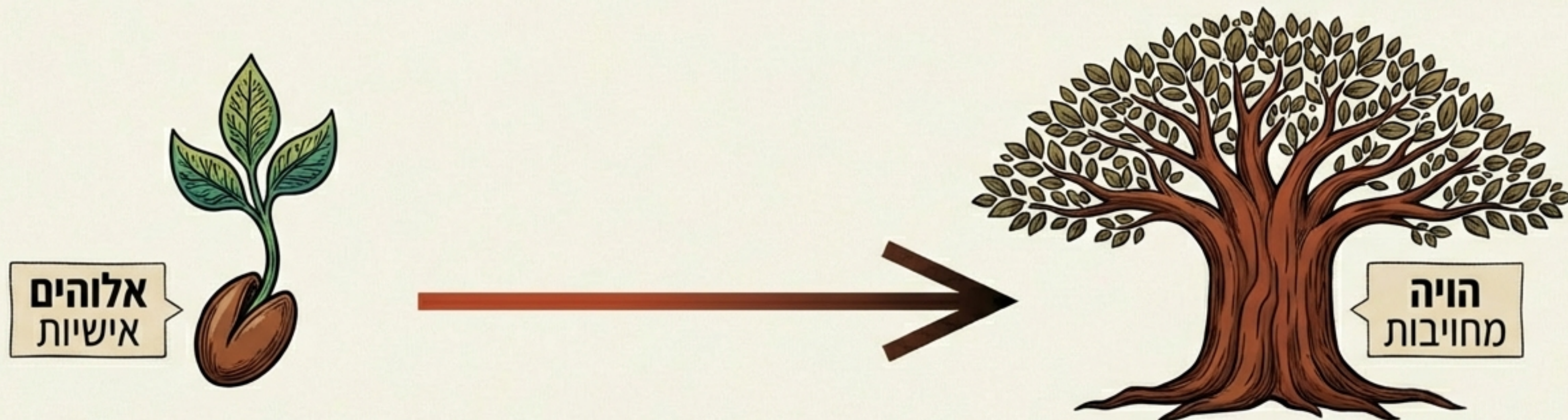
בְּכָל נַפְשְׁכֶם

עולם ה'הוֹיָה'
מסירות נפש, ביטול מוחלט.
האדם מבטל את עצמו.

האדם השלם
זקוק לשניהם.

הסדר החינוכי של אדמו"ר הזקן

"חֲנֹךְ לַנֶּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ"

זהו איננו רק טיפ פדגוגי, אלא תנאי הכרחי. אסור לדרוש 'הויה' (ביטול) לפני שבנינו 'אלוהים' (זהות). הילד חייב למצוא את האל בתוך האופי הייחודי שלו, לפני שיוכל לקבל עול מלכות שמים.

הטעות של דורנו

מדוע הנוער נוטש?

כי אנו מדלגים על שלב האבות.

אנו מציגים מיד את האל הטוטאלי והתובעני של סיני, בלי לתת להם לומר קודם 'אלוהיי'.

בלי כלי אישי (אלוהים), לא ניתן להכיל את האור (הויה).

הקריאה לפעולה: לבנות את הכלים

- תנו לנער לעצב את האמונה בדמותו.
- אפשרו להם להרגיש מיוחדים בעבודתם.
- בנו את ה'אני' בקדושה, לפני שתבקשו לבטל אותו.

תחילה 'בכל לבבכם' -----> ורק אחר כך 'בכל נפשכם'.

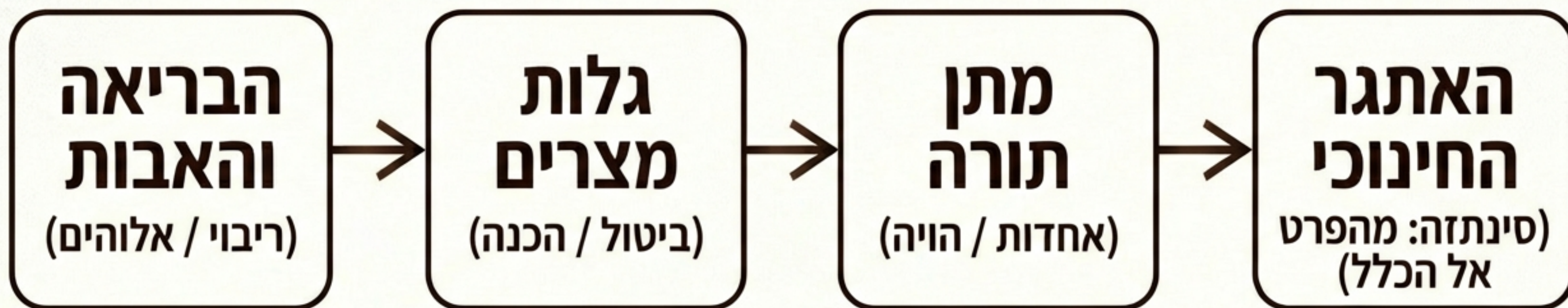

ההבטחה

**"גַּם כִּי יִזְקֶינָה לֹא
יִסּוּר מִמֶּנָּה"**

למה הוא לא יסור?
כי החינוך היה 'על פי דרכו'.
זה לא נכפה עליו מבחוץ, זה צמח
מתוכו. זה שלו.

סיכום המסע

עיבוד מתוך מאמר של אדמו"ר הזקן | הוגש כמחווה לתורת החסידות